Č. 10.412.

Policejní právo trestní. — Vojenské věci. — Pojištění nemocenské: * Trestní zodpovědnost za nepřihlášení motorového vozidla, náležejícího okresní nemocenské pojišťovně, stanovená §em 49 odst. 2 zák. čís. 117/24, nestihá vedoucího úředníka pojišťovny (§ 70 zák. č. 221/24).

(Nález ze dne 11. března 1933 č. 4224.)

Věc: Karel N. v U. proti zemskému úřadu v Užhorodě o přestupek zákona o požadování dopravních prostředků pro vojenské účely.

Výrok: Nař. rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.

Důvody: Rozsudkem policejního ředitelství v Užhorodě z 28. května 1930 byl st-l odsouzen k pokutě 50 Kč, event. k uzamčení na jeden den pro přestupek § 49 odst. 2 zák. ze 13. května 1924 č. 117 Sb., kterého se dopustil tím, že v stanovené lhůtě od 1. do 15. února 1930 jako odpovědný zástupce nepřihlásil k soupisu na rok 1930 dva automobily patřící Okresní nemocenské pojišťovně v U.

V odvolání dovozoval st-l, že kdyby byl spáchán přestupek § 49 cit. zák., mohla by býti trestána jen sama pojišťovna, nikoli však on, jako vedoucí úředník, že však přestupek vůbec spáchán nebyl, poněvadž přihláška byla podána dne 15. února 1930, tedy ve stanovené lhůtě, která právě tím dnem končila. Úřad však přihlášku vrátil, aby byla doplněna nějakými méně důležitými daty, ačkoli měl si vypořádati jenom tato data a neměl vraceti přihlášku.

Nař. rozhodnutím zamítl žal. úřad odvolání st-le z důvodů prvé stolice a dodal v podstatě, že přihlašovací povinnost má držitel vozidla; tím jest v daném případě st-l jako vedoucí úředník pojišťovny, kterému přísluší disposiční právo s uvedenými vozidly; trest nemohl býti uložen pojišťovně, poněvadž platný právní řád nezná trestnost právnických osob; poněvadž přihláška podaná dne 15. února 1930 byla neúplná, lze ji pokládati za podanou teprve tehdy, když byla podána na předepsaném tiskopisu a byla správně vyplněna ve všech rubrikách, což se stalo teprve 19. února 1930, tedy pozdě.

Ve stížnosti dovozuje st-l, že držitelem vozidla není on, nýbrž pojišťovna a za opožděnou přihlášku odpovídá tedy ona, resp. její představenstvo, které ji zastupuje (§ 63 zák. z 9. října 1924 č. 221 Sb.). Přihláška podaná 15. února 1930 byla úplná, neboť obsahovala všechna předepsaná data (§§ 3, 35 cit. zák. a § 40 vl. nař. 220/24). Úřad ji vrátil, aby byla doplněna číslem motoru, to však přihláška podle uvedených předpisů nemusí obsahovati. Přihláška nemusí býti podána na předepsaném tiskopisu a nemusí býti vyplněny všechny rubriky tiskopisu, kterého užívá notářský úřad v Užhorodě.

O stížnosti uvažoval nss takto:

Úřad prvé stolice uznal st-le trestným proto, že nepřihlásil k soupisu motorová vozidla okresní nemocenské pojišťovny v Užhorodě, ačkoli k tomu byl povinen jako její odpovědný zástupce. Žal. úřad potvrdiv toto

rozhodnutí z jeho důvodů převzal tento důvod a připojil k němu, že st-l byl k přihlášce povinen jako držitel uvedených vozidel. Stanovisko úřadu je mylné.

Přihlásiti dopravní prostředky k soupisu podle zák. č. 117/24 jest povinen jejich držitel (§ 3 odst. 1 zák.). Držitelem jest pak rozuměti (§ 3 odst. 3) vlastníka věci a není-li věc u něho, tedy osobu, která věc má ve své moci, a to (jak praví důvodová zpráva) z vůle vlastníkovy, nebo na základě jiných okolností, buď jako držitel věci nebo držitel práva (pachtýř, užívatel atd.). Z toho jest patrno, že osoba jiná než vlastník dopravního prostředku může býti subjektem zavázaným podle § 3 odst. 1 cit. zák. jenom tehdy, když vlastník nemá svůj dopravní prostředek ve faktické moci (čili jak zákon praví »u něho« (u sebe). Že by v daném případě okresní nemocenská pojišťovna neměla uvedená motorová vozidla »u sebe«, nebylo zjištěno, a úřad to sám ani netvrdí, avšak má za to, že st-l jest držitelem vozidel, poněvadž jako vedoucí úředník pojišťovny má k nim disposiční právo.

Z pouhé okolnosti v řízení zjištěné, že st-li jako vedoucímu úředníku pojišťovny jest podřízen úředník, který vyřizuje záležitosti motorových vozidel — nelze ještě usuzovati, že pojišťovna nemá svoje vozidla ve faktické moci a že st-l jest jejich držitelem ve smyslu § 3 odst. 3 cit. zák.

Dlužno tedy zkoumati, zda jest správným názor žal. úřadu, že povinnost přihlásiti uvedená vozidla k soupisu měl st-l jako odpovědný zástupce nemocenské pojišťovny a zda jest v té příčině trestně odpovědný podle § 49 odst. 2 cit. zák. St-l nepopírá správnost názoru žal. úřadu, že za jednání, které má znaky přestupku a náleží do rámce činnosti osoby právnické, jest trestně zodpovědný její zástupce, tvrdí však, že zástupcem okr. nemoc. pojišťovny není on, nýbrž její představenstvo. V tom má pravdu.

Poněvadž zák. č. 117/24 nemá v této příčině žádného ustanovení, a ježto ani účel § 3 tohoto zák. nenutí k jinému výkladu, nutno i tu vycházeti z obecné zásady, že za jednání nebo opomenutí, které má povahu přestupku a náleží do rámce činnosti osoby právnické, mají trestní zodpovědnost její zákonní zástupci. Zákonným zástupcem nemocenské pojišťovny jest její představenstvo, které podle § 63 zák. 221/24 spravuje a zastupuje pojišťovnu ve všech věcech, které nejsou zákonem nebo stanovami vyhraženy usnesení valné hromady nebo jiných orgánů pojišťovny.

Že by byl st-l odpovědným zástupcem pojišťovny, tedy oprávněným jednati za pojišťovnu s osobami třetími, nelze dovoditi ani z § 70 zák. 221/24 (§ 44 zák. 184/28), neboť z vymezení působnosti vedoucího úředníka, v tomto předpisu daného, jest patrno, že činnost vedoucího úředníka se omezuje na vnitřní záležitosti (běžnou agendu) pojišťovny a že tento úředník není postaven na roveň členům představenstva jakožto zákonného zástupce pojišťovny, neboť činí představenstvu toliko návrhy a má hlas toliko poradní.

Představenstvo může k výkonu svých funkcí, zejména k zastupování nemocenské pojišťovny, zmocniti určité své členy, zvláště starostu a jeho

náměstka. Jestliže však představenstvo svěřilo správu motorových vozidel pojišťovny st-li, nezhostilo se tím interním opatřením vlastní své odpovědnosti podle zák. č. 117/24.

Neprávem tudíž pokládal žal. úřad st-le za subjekt ohlašovací povinnosti, o jejíž nezachování v daném případě po názoru úřadu šlo, a neprávem odsoudil st-le pro zmíněné opomenutí; bylo proto nař. rozhodnutí již z tohoto důvodu zrušiti podle § 7 zák. o ss.

Č. 10.413.

Tiskové právo: * Nikdo nemá právního nároku na to, aby mu bylo povoleno vyvěšování plakátů podle § 23 odst. 2 tisk. zák.

(Nález ze dne 11. března 1933 č. 4226.)

Prejudikatura: Boh. A 8036/29.

Věc: »Deutsche nationalsozialistische Arbeiterpartei, Bezirksparteileitung Karlsbad« v K. proti zemskému úřadu v Praze o vyvěšení plakátu.

Výrok: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

Důvody: Výměrem ze 17. července 1930 zamítlo policejní komisařství v Karl. Varech žádost st-lovu o povolení vyvěšovati v policejním rayoně plakáty s textem »Für die sudetendeutsche Selbstverwaltung«, »Völkischer Tag Falkenau a. d. E., 2. und 3. August-Erntings 1930« a okresní úřad v Karl. Varech výměrem ze 16. července 1930 zakázal vylepování těchto plakátů v okrese k.-ském mimo policejní obvod. Odvolání proti těmto výměrům podaná zamítl žal. úřad nař. rozhodnutími, ježto uvedené plakáty jsou z důvodu veřejného klidu a pořádku nevhodné k veřejnému vylepování.

O stížnosti, podané do těchto rozhodnutí, uvažoval nss takto:

Podle § 2 zák. o ss jest nss povolán rozhodovati o stížnostech proti rozhodnutím neb opatřením správních úřadů, tvrdí-li kdo, že jimi bylo porušeno jeho subjektivní právo. Podle § 23 odst. 2 tisk. zák. ze 17. prosince 1862 č. 6 ř. z. z r. 1863 jest vyvěšování plakátů na ulicích nebo jiných veřejných místech bez zvláštního povolení bezpečnostního úřadu zakázáno. Zákon nemá ustanovení o tom, že by bezpečnostní úřad za určitých podmínek musil takovéto povolení uděliti, nýbrž ponechává rozhodnutí o tom volné úvaze úřadu. Z toho jest zřejmé, že nikdo nemá nárok na to, aby mu bylo uděleno povolení k vyvěšování plakátů podle § 23 odst. 2 tisk. zák. (viz Boh. A 8036/29).

Opory v zákoně nemá tvrzení strany, že k plakátování uvedené slavnosti nebylo třeba úředního povolení, ježto slavnost sama byla úředně povolena a z toho důvodu že může býti bez dalšího povolení oznamována vyvěšováním plakátů. Předpis § 23 tisk. zák. připouští bez zvláštního povolení uveřejňovati toliko vyhlášky čistě místní nebo živn. povahy, jako jsou oznámení divadelní, oznámení veřejných zábav, pronájmů, prodejů a pod. Že by šlo o vyhlášku toho druhu, stížnost sama ani netvrdí.

Za tohoto stavu nemůže tudíž st-l zastávati názor, že by nař. rozhodnutím bylo porušeno jeho subj. právo, když úřad plakátování slav-